

فهرست مطالب

۱۱.....	پیشگفتار
۱۳.....	دباجه
۱۵.....	بخش اول: ایدز و حقوق بین الملل
۱۵.....	فصل اول: بررسی گسترش ایدز و آثار آن
۱۵.....	درآمدی بر فصل
۱۶.....	مبحث اول: مفاهیم
۱۶.....	بند اول: تعریف ایدز
۱۷.....	بند دوم: تاریخچه بیماری
۱۸.....	بند سوم: راه‌های انتقال ویروس HIV
۱۸.....	الف) تماس جنسی
۱۹.....	ب) انتقال از مادر به جنین
۱۹.....	پ) اعتیاد تزریقی به وسیله سرنگ آلوده
۱۹.....	ت) تزریق خون و فرآورده‌های خونی آلوده
۱۹.....	ث) دیگر موارد
۲۰.....	۱- عفونت حاد HIV
۲۰.....	۲- نهفتگی بالینی HIV
۲۰.....	۳- ظهور علائم یا مرحله نابسامانی سیستم دفاعی
۲۱.....	۴- استقرار یا مرحله ایدز
۲۳.....	بند چهارم: آزمایش بیماریابی
۲۳.....	بند پنجم: پیشگیری
۲۴.....	الف) پیشگیری عمومی
۲۴.....	ب) پیشگیری شغلی
۲۶.....	بند ششم: درمان HIV و ایدز
۲۶.....	مبحث دوم: آثار جمعیتی، اجتماعی، اقتصادی و امنیتی ایدز
۲۶.....	بند اول: آثار جمعیتی
۲۷.....	بند دوم: آثار اجتماعی
۲۷.....	الف) خانواده‌ها
۲۸.....	ب) جنسیت

۶ □ رویارویی با بیماری ایدز در گستره حقوق بین الملل...

- ۲۸..... (پ) آموزش
- ۲۸..... (ت) خدمات بهداشتی
- ۲۹..... (ث) یتیمان
- ۲۹..... بند سوم: آثار اقتصادی
- ۲۹..... الف) بخش عمومی
- ۳۰..... (ب) بخش خصوصی
- ۳۰..... (پ) کشاورزی
- ۳۰..... (ت) کارگران
- ۳۰..... بند چهارم: آثار امنیتی
- ۳۲..... فصل دوم: ایدز، حقوق بشر و سلامت عمومی
- ۳۲..... درآمدی بر فصل
- ۳۳..... مبحث اول: شناخت رابطه ایدز و حقوق بشر
- ۳۴..... بند اول: مفهوم حقوق بشر
- ۳۵..... بند دوم: چارچوب مفهومی؛ تعامل بین ایدز و حقوق بشر
- بند سوم: مسئولیت دولت‌ها در برابر حفظ حقوق بشر در زمینه ایدز و اعمال محدودیت‌ها
- ۳۷..... الف) مسئولیت دولت‌ها
- ۳۸..... (ب) اعمال محدودیت‌ها
- ۴۰..... بند چهارم: ایدز، بهداشت عمومی و حقوق بشر در عمل
- ۴۲..... بند پنجم: حقوق بشر در سیاست‌گذاری و برنامه‌های بهداشتی مرتبط با ایدز
- ۴۳..... مبحث دوم: حقوق بنیادین در گستره‌ی ایدز
- ۴۵..... بند اول: تاریخچه اقدامات بین‌المللی
- ۴۸..... بند دوم: ایدز و رویکرد مبتنی بر حقوق انسانی
- ۴۹..... الف) عدم تبعیض
- ۵۰..... (ب) سری ماندن اطلاعات شخصی افراد
- ۵۱..... (پ) عبور و مرور آزادانه
- ۵۲..... (ت) دسترسی به آموزش و آگاهی‌بخشی
- ۵۵..... (ث) برخورداری از سلامت
- ۵۶..... بند سوم: حقوق بانوان و دختران در گستره‌ی ایدز
- ۵۶..... الف) حمایت از حقوق انسانی بانوان در قبال اپیدمی ایدز
- ۵۷..... ۱. برخورداری از سلامت و عدم تبعیض
- ۵۸..... ۲. برخورداری از امنیت شخصی و حریم خصوصی
- ۵۸..... ۳. برخورداری از امنیت، مصونیت در برابر رفتارهای خشن

فهرست مطالب □ ۷

۴. دسترسی به آموزش و اطلاع رسانی ۵۸
۵. درمان و مراقبت ۵۹
- ب) آموزش مهارت‌های زندگی و رویارویی با ایدز ۵۹
- پ) بانوان، فقر و بیماری ایدز ۶۰
- ت) مخاصمات مسلحانه، حقوق انسانی بانوان و ایدز ۶۰
- بند چهارم: حقوق کودکان در گستره‌ی ایدز ۶۱
- الف) برخورداری از آموزش، اطلاعات و آزادی بیان ۶۳
- ب) برخورداری از امنیت فردی و حریم خصوصی ۶۳
- پ) برخورداری از هویت ۶۴
- ت) مصونیت در برابر بهره‌کشی جنسی و مالی ۶۴
- ث) برخورداری از حمایت و حفاظت ۶۴
- ج) عدم تبعیض ۶۴
- چ) حق کودکان دارای معلولیت در برخورداری از بالاترین استاندارد بهداشتی ۶۵
- مبحث سوم: توسعه هزاره و ایدز ۶۵
- بند اول: سوء رفتار جنسی، انتقال امراض و ابتلا به ایدز ۶۷
- الف) دیدگاه مخالفان جرم انگاری ایدز ۶۷
- ب) دیدگاه موافقان جرم انگاری ایدز ۶۹
- بند دوم: فقر و توسعه نیافتگی از عوامل مساعدت کننده شیوع ایدز ۷۲
- فصل سوم: رهنمودهای بین المللی رویارویی با ایدز ۷۶
- درآمدی بر فصل ۷۶
- مبحث اول: رهنمودهای بین المللی مرتبط با تعهدات و فرآیندهای بنیادی ۷۷
- بند اول: گستره ملی ۷۸
- بند دوم: پشتیبانی از همیاری اجتماعی ۷۸
- بند سوم: قانونگذاری پیرامون سلامت همگانی ۷۹
- بند چهارم: قوانین کیفری و ساختار تربیتی و تأدیبی ۸۰
- بند پنجم: قوانین حمایتی و ضد تبعیضی ۸۰
- بند ششم: دسترسی به پیشگیری، درمان، نگهداری و مراقبت ۸۱
- بند هفتم: آرایه خدمات حمایتی قضایی ۸۲
- بند هشتم: بانوان، کودکان و سایر گروه های در معرض خطر ۸۲
- بند نهم: دگرگونی دیدگاه‌های تبعیض آمیز با مشارکت آموزش و پرورش و رسانه‌های همگانی ۸۳
- بند دهم: گسترش استانداردها در حیطه عمومی و خصوصی ۸۴

۸ □ رویارویی با بیماری ایدز در گستره حقوق بین الملل...

- بند یازدهم: نظارت حکومت و اجرای سازوکارهای حقوق بشری ۸۵
- الف) نظارت حکومت ۸۵
- ب) اجرای سازوکارهای حقوق بشری ۸۵
- بند دوازدهم: همیاری بین المللی ۸۶
- الف) وظایف دولت ها ۸۶
- ب) وظایف ارکان سازمان ملل متحد ۸۷
- مبحث چهارم: ماهیت حقوقی رهنمودهای بین المللی رویارویی با ایدز ۸۸
- برآیند بخش اول ۹۲
- بخش دوم: تقویت همکاریهای بین المللی و رویارویی با ایدز ۹۵**
- فصل اول: نقش برخی ارکان اصلی سازمان ملل در رویارویی با ایدز ۹۶
- درآمدی بر فصل ۹۶
- مبحث اول: مجمع عمومی ۹۸
- مبحث دوم: شورای امنیت ۱۰۶
- مبحث سوم: شورای اقتصادی و اجتماعی ۱۱۰
- مبحث چهارم: دبیرخانه (دبیرکل) ۱۱۴
- فصل دوم: برنامه مشترک ملل متحد در زمینه ایدز (UNAIDS) ۱۲۰
- درآمدی بر فصل ۱۲۰
- مبحث اول: محور فعالیت های برنامه مشترک ملل متحد در زمینه ایدز ۱۲۱
- مبحث دوم: کمیساریای عالی ملل متحد در امور پناهندگان ۱۲۵
- مبحث سوم: صندوق کودکان ملل متحد ۱۲۶
- مبحث چهارم: برنامه جهانی غذا ۱۲۹
- مبحث پنجم: برنامه توسعه ملل متحد ۱۳۱
- مبحث ششم: صندوق جمعیت ملل متحد ۱۳۵
- مبحث هفتم: دفتر رویارویی با مواد مخدر و جرم سازمان ملل متحد ۱۳۷
- مبحث هشتم: سازمان بین المللی کار ۱۴۱
- مبحث نهم: سازمان تربیتی، علمی و فرهنگی ملل متحد ۱۴۳
- مبحث دهم: سازمان بهداشت جهانی ۱۴۵
- مبحث یازدهم: بانک جهانی ۱۴۸
- فصل سوم: نقش نهادهای بین المللی خارج از UNAIDS در رویارویی با ایدز ۱۵۳
- درآمدی بر فصل ۱۵۳
- مبحث اول: کمیسیون حقوق بشر / شورای حقوق بشر ۱۵۳
- مبحث دوم: دفتر کمیسر عالی حقوق بشر ملل متحد ۱۵۷

فهرست مطالب □ ۹

۱۵۹.....	مبحث سوم: داوطلبان ملل متحد.....
۱۶۱.....	مبحث چهارم: صندوق توسعه ملل متحد برای بانوان.....
۱۶۲.....	مبحث پنجم: سازمان توسعه صنعتی ملل متحد.....
۱۶۳.....	مبحث ششم: صندوق جهانی مبارزه با ایدز، سل و مالاریا.....
۱۶۴.....	مبحث هفتم: فدراسیون بین المللی صلیب سرخ و هلال احمر.....
۱۶۸.....	فصل چهارم: نقش سازمان های غیردولتی و ترتیبات منطقه ای در رویارویی با ایدز.....
۱۶۸.....	درآمدی بر فصل.....
۱۶۹.....	مبحث اول: نقش سازمان های غیردولتی در رویارویی با ایدز.....
۱۷۲.....	بند اول: عفو بین الملل.....
۱۷۳.....	بند دوم: دیده بان حقوق بشر.....
۱۷۶.....	مبحث دوم: ترتیبات منطقه ای و رویارویی با ایدز.....
۱۷۶.....	بند اول: نقش دیوان اروپایی حقوق بشر در رویارویی با ایدز.....
۱۷۷.....	الف) حمایت از مبتلایان به ایدز.....
۱۸۰.....	ب) حمایت از اعضای جامعه بشری.....
۱۸۲.....	بند دوم: نقش دیوان امریکایی حقوق بشر در رویارویی با ایدز.....
۱۸۶.....	فصل پنجم: اقدامات ایران در قبال ایدز همگام با نظام بین الملل.....
۱۸۶.....	درآمدی بر فصل.....
۱۸۸.....	مبحث اول: طرح ملی رویارویی با فراگیری ایدز.....
۱۸۸.....	بند اول: سیاستگذاری و برنامه ریزی.....
۱۸۸.....	الف) نخستین برنامه راهبردی رویارویی با ایدز.....
۱۹۰.....	ب) دومین برنامه راهبردی رویارویی با ایدز.....
۱۹۱.....	۱. آموزش و آگاهی رسانی.....
۱۹۱.....	۱-۱) اقدام برای جوانان.....
۱۹۲.....	۲-۱) اقدام رسانه ای.....
۱۹۲.....	۳-۱) اقدام انتشاراتی.....
۱۹۲.....	۴-۱) برگزاری نشست ها، همایش ها و کارگاه های آموزشی.....
۱۹۳.....	۲. استانداردها و کنترل عفونت.....
۱۹۳.....	۳. برنامه های کاهش آسیب.....
۱۹۳.....	۳-۱) برنامه امداد رسانی سیار.....
۱۹۴.....	۳-۲) راه اندازی مراکز درمان گذری یا DIC.....
۱۹۴.....	۳-۳) مراکز مشاوره بیماریهای رفتاری.....
۱۹۴.....	۳-۴) برنامه رویارویی با ایدز در زندان.....
۱۹۵.....	۴. پیشگیری، مراقبت و درمان بیماری های آمیزشی.....

۱۰ □ رویارویی با بیماری ایدز در گستره حقوق بین الملل...

- ۱۹۶..... مشاوره، مراقبت و درمان مبتلایان و خانواده آنها..... ۱۹۶
- ۱۹۶..... حمایت اجتماعی..... ۱۹۸
- ۱۹۸..... برقراری نظام جمع آوری داده ها..... ۱۹۸
- ۱۹۸..... تأمین سلامت خون..... ۱۹۸
- ۱۹۸..... پژوهش و تحقیق..... ۱۹۸
- ۱۹۸..... تقویت زیرساخت‌ها..... ۱۹۹
- ۱۹۹..... (پ) سومین برنامه راهبردی رویارویی با ایدز..... ۲۰۰
- ۱۹۹..... بند دوم: ساختار سازمانی..... ۲۰۲
- ۲۰۰..... (الف) شورای عالی ایدز..... ۲۰۳
- ۲۰۲..... (ب) مرکز تحقیقات ایدز ایران..... ۲۰۳
- ۲۰۳..... مبحث دوم: آثار حقوقی ایدز..... ۲۰۵
- ۲۰۳..... بند اول: طلاق و فسخ نکاح..... ۲۰۷
- ۲۰۵..... بند دوم: حق حبس..... ۲۰۸
- ۲۰۷..... بند سوم: سقط جنین..... ۲۰۹
- ۲۰۸..... بند چهارم: ازدواج موقت..... ۲۱۰
- ۲۰۹..... بند پنجم: خون‌های آلوده و سرایت ویروس..... ۲۱۱
- ۲۱۰..... (الف) مسئولیت سازمان انتقال خون و مراکز درمانی..... ۲۱۲
- ۲۱۱..... ۱. سازمان انتقال خون..... ۲۱۲
- ۲۱۲..... ۲. مراکز درمانی..... ۲۱۳
- ۲۱۲..... (ب) مسئولیت پزشک..... ۲۱۴
- ۲۱۳..... (پ) مسئولیت دولت..... ۲۱۵
- ۲۱۴..... مبحث سوم: تعهدات ایران در برخی اسناد بین المللی برای رویارویی با ایدز..... ۲۱۹
- ۲۱۵..... برآیند بخش دوم..... ۲۲۱
- ۲۱۹..... فهرست منابع و مأخذ..... ۲۲۱